

Tuomio / Award Tehtäväniekka itsematit / Selfmates 2022–2023

Tämä tuomio on painanut minua paljon. Olen lykännyt sitä jatkuvasti, enimmäkseen lääketieteellisistä ja mielenterveydelisistä syistä. Säästän lukijat yksityiskohdilta.

Minua painanut shakillinen syy oli se, että kilpailussa oli paljon tehtäviä, joista pidin kovasti mutta jotka eivät erottuneet joukosta millään erityisellä tavalla. Olen nähnyt viime aikoina muitakin tuomioita, joissa tuomari on tyypistänyt tuomiota, vaikka kilpailussa oli varsin kelvollisia tehtäviä. Nyt mukana oli useita hyvin laadittuja tehtäviä, mutta minusta tuntui, että olin nähnyt monia niistä jossain muussa muodossa. (Olen tähän yhtä syyllinen kuin kuka tahansa; löydän idean, josta pidän, ja jatkan tehtävien tuottamista; olen jopa huomannut viettäväni pitkiä iltoja laatimassa tehtäviä uudelleen.)

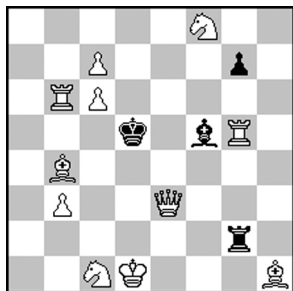
Joka tapauksessa haluan antaa tällaisen tuomion.

This award has weighed heavily on me. I've kept delaying it, mostly for medical and mental health reasons. I will spare readers the details.

The chess related reason that weighed heavy on me was the fact that there were a lot of problems I very much enjoyed but they didn't stand out in any special way. I've seen other judgements lately where the judge limited the award despite the fact that there were other quite decent problems in the competition. There were a number of well-produced problems but I felt I had seen many of them in some other form (I'm as guilty of this as anyone; I find an idea I like and continue to produce material; I've even caught myself on some long nights re-composing things).

In any case, this is how I wish to award in this competition.

1. palkinto / *Ist Prize*
Alexander Fica & Jiří Jelínek

i#6 11+4
 b) sg7→d6 c) Lb4→h2

1. palkinto / First Prize Alexander Fica & Jiří Jelínek (CZE) (v) 5328, *TN* 2/2022

Tehtävä on uudistetussa muodossaan lähellä klassikkaa. Sanon lähellä, koska optimaalista olisi ollut neljäs, g1-mattiin päättyvä ratkaisu. Tämä voi toki olla silkkäa typeryyttä minun taholtani (millä upseerilla tuon g1-matin voisi tehdä?), mutta näen tässä mahdollisuuden jonkinlaiseen ”tulevaisuuden itsemattiin”.

Kirjoittajien oma kuvaus: ”A+B: 10. WCCT:n teema (eri nappulat tekevät matin samalta ruudulta) ja vsc7:n eri korotukset; A+C: mustien upseerien tehtävien (pakoruutujen otto, matitus) vaihto, mallimatit.”

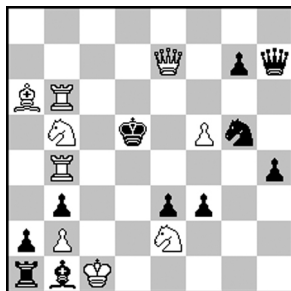
This is a problem that in its revised form, borders on a classic. I say border on because the coup would have been a fourth solution with a g1 mate. Of course this may be sheer silliness on my part (where's the piece that could do that ?) but I see something of a "selfmate of the future" scenario here.

The authors own description:

"A+B) 10th WCCT theme (mate on the same square by different pieces), and different promotions of the wPc7, (A+C) exchange of functions between black officers (guard, mate), model mates."

- a) 1.e8D! g6 2.Le1 Kd6 3.Db8+ Kd5 4.Dd3+ Kc5 5.Tb5+ Kxc6 6.De2+ Lxc2#
 b) 1.Lc5! dxc5 2.c8R c4 3.b4 c3 4.Txf5+

2. palkinto / *2nd Prize*
Jorma Paavilainen

i#4 9+11

- Kc4 5.Tf4+ Kd5 6.De1 c2#
 c) 1.Ra2! g6 2.De7 Kd4 3.De5+ Kd3 4.Tg3+ Txg3 5.Dd6+ Ke3 6.Lg1+ Txg1#

2. palkinto / Second Prize Jorma Paavilainen (FIN) 5371, *TN* 3/2022

Jälleen kerran laatija kuvailee sisältöä parhaiten: ”Patterin luominen ja avaaminen, viisi erilaista valkeaa uhrausta johtavat neljään erilaiseen mattisiirtoon samasta mustan T–L-patterista.”

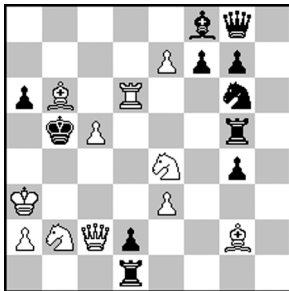
Nautin tästä tehtävästä todella: ”jos näin, niin noin”. Tällainen rakenne ei tietenkään ole uusi, mutta se on miellyttävästi toteutettu.

Again the author describes it best: "Battery creation and play, five different W sacrifices lead to four different mating moves from the same black R-B battery."

I really enjoyed this problem in an "if here, then here" sort of way. This sort of construction is of course not new but it's pleasantly done.

- 1.Ra7! (2.T4b5+ Kc4 3.Txb3+ Kd5 4.Td3+ Lxd3#)
 1.- fxe2 2.Lc4+ Kd4 3.Lxb3+ Kd3 4.Lc2+ Lxc2#
 1.- Dxf5 2.Td6+ Kc5 3.Tf6+ Kd5 4.Txf5+ Lxf5#
 1.- Re4 2.Db7+ Kc5 3.T4b5+ Kc4 4.Dxe4+ Lxe4#
 1.- Re6 2.Lc4+ Ke4/Ke5 3.Txe6+ Kxf5 4.Ld3+ Lxd3#.

3. palkinto / 3rd Prize
**Sven Trommler &
 Michael Schreckenbach**

i#5

11+11

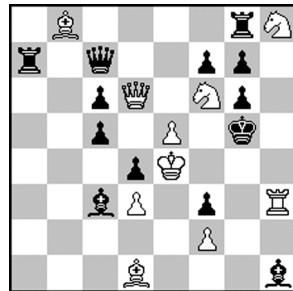
3. palkinto / Third Prize Sven Trommler & Michael Schreckenbach (GER) 5416, TN 5/2022

Tällaiset täyspitkän (ja minulle melko kätkeyn – olisin tarvinnut lähes kokonaisen päivän löytääkseni sen) uhan sisältävät itsematit ovat aina kiehtoneet minua, pääasiassa siksi, etten ole koskaan itse laatinut sellaista. Kun tunnistaa uhan, on löydettyvä mustan mahdolliset puolustukset ja miten valkea niihin vastaa. Ainoa puolustus, josta en pidä, on D-korotusmuunnelma, mutta ymmärrän, että tällaisen muunnelman on oltava olemassa. Chlubna kuvaili erinomaisessa itsemattikirjassaan kerran tällaista tehtävää ”todelliseksi köydenvedoksi”. Hieno kuvaus!

These sort of selfmates with a full length (and here to me, quite veiled – I would have needed the better part of a day to find it) threat have always fascinated me, primarily because I've never done one. Once you recognize the threat, you have to find Black's possible defenses and how White addresses those. The only one I don't like is the variation with the queen promotion but I recognize such a parry must exist. Chlubna in his excellent work on selfmates once described a problem of this sort as a "real tug-of-war". A great description!

1.Ld8! (2.Rc3+ Kxc5 3.Re4+ Kb5

4. palkinto / 4th Prize
Jan Rusinek

i#5

10+13

4.Dc5+ Txc5 5.Rc3+ Txc3#) Re5 2.Tb6+ Ka5 3.Dxd2+ Txd2 4.Tb3+ Txd8 5.Rc4+ Rxc4#, 1.- f5 2.Dc4+ Dxc4 3.Tb6+ Ka5 4.Tc6+ Kb5 5.Rc3+ Dxc3#, 1.- Txc5 2.e8D+ Tc6 3.De5+ Rxe5 4.Dc5+ Txc5 5.Rc3+ Txc3#, 3.- Tc5 4.Tb6+ Ka5 5.Dec3+ Txc3#

4. palkinto / Fourth Prize Jan Rusinek (POL) 5558, TN 3/2023

Tässä erinomaisessa loogisessa tehtävässä tavoitteena on saada mK g4:ään ja toteuttaa sitten Lxf3+, Lxf3#. Mutta valkean on pidettävä tukinta e5:ssä. Musta uhkaa jatkuvasti shakata f5+:llä poistaakseen tukinnan pakollisella ohestalyönnillä. Paras houkutusista on 1.De6?, kun 1.- fxe6 pelaa suoraan valkean pussiin. Se, mikä toimii, on yllättävää. Jälleen kerran annan laatijan kertoa:

”1.Dd7! (2.Df5+ gxf5#) 1.- Dxd7 2.Rxf7+ Dxf7 ja nyt f7:ssä on mD eikä ms, joten pääaie onnistuu: 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 (nyt Df7-f5 on matti, koska kuningatarta ei voi lyödä ohesta) 4.-~ 5.Lxf3+ L(D)xf3# 1.- Dxe5+ 2.Lxe5 Txd7 ja nyt e5:ssä on vL eikä vs, joten pääaie onnistuu jälleen: 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 (nyt f7-f5 on matti, koska vL ei voi lyödä ohesta) 4.-~ 5.Lxf3+ Lxf3#.”

Olisin helposti voinut sijoittaa tämän toiseksi, mutta pidin kahden sitä ylempään ”tunnelmasta” enemmän. Pahoittelen, jos

tällä oikulla jotenkin loukkasin laatijaa.

Pääaie: 1.Rh7+ Kg4 2.Th2 uhkaa 3.Lxf3+ Lxf3#, mutta 2.- f5+! ja valkean täytyy tehdä ohestalyönti, jolloin ruutuun e5 syntyy pakoruutu vK:lle. Houkutus: 1.De6? fxe6? 2.Rf7+ Dxf7 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 ja 4.- f5+ on mahdoton, mutta 1.- Dxe5+! 2. Lxe5 fxe6 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 Tf7(Tf8)! Esipeli: 1.- Da5,b6,d8,b8 2.Rxf7+ Txf7 3.Rh7+ Kg4 4.De6+ Tf5 5.Dxf5+ gxf5#. Houkutus: 1.Lxc7? uhkaa 2.Dd7 - 3.Df5+ gxf5# ja 2.Rh7+ Kg4 3.Dd7+ f5+ 4.Dxf5+ gxf5#, 1.- Te8 2.Rh7+ Kg4 3.Dd7+ Te6 4.Th2 ~ (4.- f5# koska vse5 on kiinnitetty) 5.Lxf3+ Lxf3#, 1.- Txc7 2.Rxf7+ Txf7 3.Rh7+ Kg4 4.De6+ Tf5 5.Dxf5+ gxf5#, 1.- Td8 2.Dxd8! Txc7 3.Th2! - 4.Rh7+ Kg4 5.Lxf3+ Lxf3#, 3.- gxf6 4.Dxf6+ Kg4 5.Df5+ gxf5#, mutta 1.- Txx8! Ratkaisu: 1.Dd7! (2.Df5+ gxf5#) 1.- Dxd7 2.Rxf7+ Dxf7 ja nyt ruudussa f7 on mD eikä ms, joten pääaie toteutuu: 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 (nyt Df5 on matti, koska sitä ei voi lyödä ohesta) 4.- ~ 5.Lxf3+ L(D)xf3#, 1.- Dxe5+ 2.Lxe5 Txd7 ja nyt ruudussa e5 on vL eikä vs, joten pääaie toteutuu: 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 (nyt f7-f5 on matti, koska vL ei voi lyödä ohesta), 4.- ~ 5.Lxf3+ Lxf3#.

In this excellent logical piece the goal is to get the black king to g4 and then have Bxf3+, Bxf3# crash through. But White has to keep a block on e5. Black is constantly threatening to move f5+ to remove the block through an enforced e.p. capture. 1.Qe6? is the best of the tries, as 1. ...fxe6 plays right into the goal. What does work is surprising and again, I will let the author speak:

”1.Dd7! (2.Df5+ gxf5#) 1.- Dxd7 2.Rxf7+ Dxf7 and now on f7 is queen instead of pawn therefore main plan is successful 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 (now Qf7-f5 is a mate since Q cannot be captured by e.p. move) 4.- ~ 5.Lxf3+ L(D)xf3# 1.- Dxe5+

2.Lxe5 Txd7 now on e5 is L instead of pawn and the main plan is successful 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 now f7-f5 is a mate, since L cannot do e.p. move 4.- ~ 5.Lxf3+ Lxf3#.”

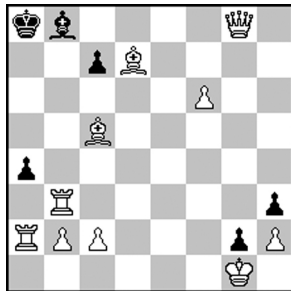
I could have easily ranked this second but I liked the ”feel” of the two above it better. My apologies if I somehow slighted the author by this caprice.

Main plan: 1.Rh7+ Kg4 2.Th2 thr. 3.Lxf3+ Lxf3#, but 2.- f5+! and white must capture e.p and unblock e5 square for his K. Try: 1.De6? fxe6? 2.Rf7+ Dxf7 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 and 4.- f5+ is impossible, but 1.- Dxe5+! 2. Lxe5 fxe6 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 Tf7(Tf8)! Set: 1.- Da5,b6,d8,b8 2.Rxf7+ Txf7 3.Rh7+ Kg4 4.De6+ Tf5 5.Dxf5+ gxf5#. Try: 1.Lxc7? thr. 2.Dd7 - 3.Df5+ gxf5# and 2.Rh7+ Kg4 3.Dd7+ f5+ 4.Dxf5+ gxf5# 1.- Te8 2.Rh7+ Kg4 3.Dd7+ Te6 4.Th2 ~ (4.- f5# since pe5 is pinned) 5.Lx:f3+ Lxf3# 1.- Txc7 2.Rxf7+ Txf7 3.Rh7+ Kg4 4.De6+ Tf5 5.Dxf5+ gxf5# 1.- Td8 2.Dxd8! Txc7 3.Th2! - 4.Rh7+ Kg4 5.Lxf3+ Lxf3#, 3.- gxf6 4.Dxf6+ Kg4 5.Df5+ gxf5# but 1.- Txx8! Solution: 1.Dd7! (2.Df5+ gxf5#) 1.- Dxd7 2.Rxf7+ Dxf7 and now on e7 is queen instead of pawn therefore main plan is succesful 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 (now Qf7-f5 is a mate since Q cannot be captured by e.p. move) 4.- ~ 5.Lxf3+ L(D)xf3# 1.- Dxe5+ 2.Lxe5 Txd7 now on e5 is L instead of pawn an the main plan is successful 3.Rh7+ Kg4 4.Th2 now f7-f5 is a mate, since L cannot do e.p. move 4.- ~ 5.Lxf3+ Lxf3#.

5. palkinto / Fifth Prize Marian Frak & Bogusz Piliczewski (POL) 5559, TN 3/2023

Houkutus (1.Rb4? a3!) on tässä erityisen hyvä ja saa tehtävän erottumaan joukosta. Paljon houkutusia, jotka lähes toimivat. Mielessäni kuvittelin tämän olleen Marianin idea, jota Bogusz on rikastuttanut. Jos näin on, niin hienoa yhteistyötä (ja jos ei ole, niin

5. palkinto / 5th Prize
Marian Frak & Bogusz Piliczewski

i#6 hh 10+6

pahoitteluni luovalle tiimille)!

Kirjoittajien kuvaus: Kolme erilaista mattisiirtoa Pelle-siirron, temposiirron ja paljastusshakin pakottamina. Hiljaisia siirtoja ja pakoruudun antava alkusiirto.

The try (1. Rb4? a3!) is especially good here and makes the problem stand out. Lots of near misses. In my mind I envisioned this one as Marian having an idea and Bogusz enriching it. If so, great cooperative effort (and if not, my apologies to the creative team)!

The authors description: Three different mates forced by the Pelle move, the tempo move and the discovered check. Quiet moves and a flight giving key.

1.Tb4? c6 2.Tbxa4+ Kb7 3.Lc8+ Kc7 4.Ta8 La7 5.Df7+ Kd8 6.Lb6+ Lxb6# mutta 1.- a3!

1.Lb5? Kb7 2.Txa4 La7 3.Ld7+ Lb6 4.c3 c6 5.Ta7+ Kxa7 6.Dc8 Lxc5#

2.- c6 3.Ld3+ Kc7 4.Td4 La7 5.Ld6+ Kd7 6.Lb8+ Lxd4#

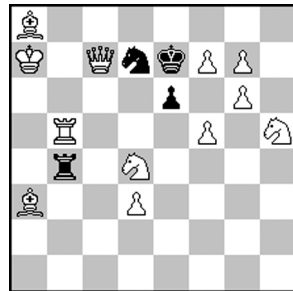
1.- c6 2.Txa4+ Kb7 3.Ld3+ Kc7 4.Td4 La7 5.Ld6+ Kd7 6.Lb8+ Lxd4# mutta 1.- a3!

1.Tba3! Kb7 2.Txa4 La7 3.Tb4+ Lb6 4.c4 c6 5.Ta7+ Kxa7 6.Dc8 Lxc5#

2.- c6 3.Lc8+ Kc7 4.Ta8 La7 5.Df7+ Kd8 6.Lb6+ Lxb6#

1.- c6 2.Txa4+ Kb7 3.Lc8+ jne. kuten edellä.

kum. / HM
**Gennadi Kozjura & Myhailo Myško (†)
 & Oleksandr Švitšenko**

i#6 12+4

**Kunniamaininnat /
 Honourable mentions**

**Gennadi Kozjura & Myhailo Myško (†)
 & Oleksandr Švitšenko (UKR) 5560, TN
 3/2023**

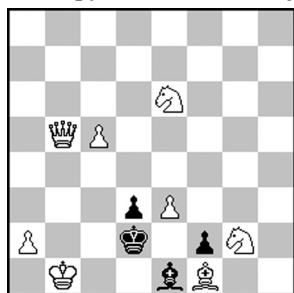
Kaikista mustien sotilaiden temposiirtoja sisältävistä tehtävistä pidin eniten tästä, jossa mT ja mR vuorottelevat ruudulla b8. Laatijat antavat ”antiduaalivaihtoehdot” viidennessä siirrossa. Mielestäni se on ihan osuva kuvaus, mutta milloin antiduaali merkitsee vain oikean valkean siirron valitsemista?

Of all the black pawn for tempo pieces I liked this one best, with the alternating mates of rook and knight on b8. The authors give "anti-dual transformations" on move five. I think that's a fair description although at what point is anti-dual just choosing the right white move?

1.Ta5! e5 2.Rb5 (left-came) e4 3.Ka6 ~ 4.Ra7 (left-came) ~ 5.g8R (5.g8L+?) Kf8 6.Db8+ Rxb8# 1.- exf5 2.Lc6 f4 3.Ka8 (left-came) f3 4.Ta7 (left-came) f2 5.f8L+ (5.g8R+?) Ke6 6.Db8+ Txb8#.

kum. / HM

Valeri Kopyl & Gennadi Kozjura

i#5

8+4

Valeri Kopyl & Gennadi Kozjura (UKR)
5616, TN 4/2023

Ukrainalainen voimakaksikko tarjoaa todella kauniin kokoelman mallimatteja. En ole täysin vakuuttunut annetusta teemasisällöstä – loitontuva alkusiirto on miellyttävä, muttei erityisen odottamaton. Onko mK:n siirtojen vastavuoroinen vaihtuminen merkittävää? Jälleen kerran pidän tehtävän kauneudesta, ja mielestäni se riittää.

The two Ukrainian powerhouses offer a really beautiful set of model mates. I'm not wholly convinced by the listed thematic content - the withdrawal key is attractive but not that unexpected. Is the reciprocal change of the black king significant? Again I like the beauty of this and I think that's enough.

1.Rd8? Kd1(a) 2.Da4+ Kd2 3.Rc6 Kc3 4.Dc2+ dxc2+ 5.Kc1 Ld2# 1.- Kc3! (b)

1.Ref4? Kc3 (b) 2.Rd5+ Kd2 3.Db2+ Kd1 (a) 4.Rc3+ Lxc3 5.Dc2+ dxc2# 1.- Kd1! (a)

1.a3? Kd1 (a) 2.Da4+ Kd2 3.Rd4 Kc3 (b) 4.Dc2+ dxc2+ 5.Kc1 Ld2# 1.- Kc3! (b)

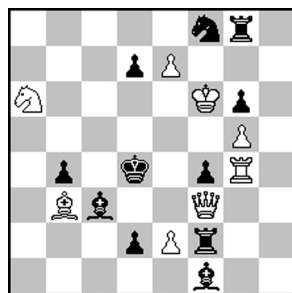
1.Rc7! Kd1 2.Da4+ Kd2 3.Ra6 Kc3 4.Dc2+ dxc2+ 5.Kc1 Ld2#

1.- Kc3 2.Rd5+ Kd2 3.Db2+ Kd1 4.Rc3+ Lxc3 5.Dc2+ dxc2#.

Erikoismaininta uudesta ideasta / Special mention for innovation Kari Valtonen (FIN) 5615, TN 4/2023

erik. main. / Spec. Mention

Kari Valtonen

i#2

8+11

Totean jälleen, että mielestäni innovaatioita ja kokeiluja on aivan liian vähän. Tässä Kari otti idean kahden siirron mattitehtävästä ja yritti toteuttaa sen itsematissa. Bravo!

Tämän Kari kertoi Johanille tehtävän lähettäessään: ”Olin törmännyt teemaan vain kolmeen otteeseen suorissa kahden siirron mattitehtävissä: 1) Vilho Louhen, tuntemattoman suomalaisen laatijan, tehtävä vuosisata sitten (Yacpdb nro 15257); 2) Arkadi Jaroslavtsevin tehtävä (Yacpdb 28756); 3) eräs oma tehtäväni. En ole nähnyt teemaa itsemateissa, mutta en ole genren asiantuntija. Satutoimittajanamme olet uskoakseni kehittänyt jonkin verran suvaitsevua omittuisia asioita kohtaan.”

Minun oli vaikea löytää Karin ilmoittamaa yhteyttä aakkosten A, B ja C välillä, mutta sama pätee myös perinteisiin kaksisiirtoisiin. Esteettisestä näkökulmasta kuningaspatterimatit olivat mielestäni viehättäviä. Karin edellä mainitsema Jaroslavtsevin tehtävä oli erittäin hyödyllinen, ja suosittelen kaikille kiinnostuneille siihen tutustumista.

Again in my opinion there is far too little innovation and experimentation. Here Kari took a direct mate two move idea and tried to bring it to selfmates. Bravo!

Here's what Kari had to say to Johan when he submitted this:

”I had come across with the theme only

on three occasions. Those were two-mover direct mates composed by an unknown Finnish composer Vilho Louhi a century ago, the other was by Arkadi Yaroslavtsev (Yacpdb nrs 15257 and 28756) and the third was composed by me.

I have not seen the theme in self-mates, but I am not a connoisseur in the genre. Once you are our fairy editor, too, I trust you have developed some tolerance on bizarre things."

I found it difficult to find the alphabetic connection Kari makes between the A and B and C but I find that difficult in conventional two movers as well. From an aesthetic sense, I found the king battery mates appealing. The Yaroslavtsev he mentions above was very helpful, I recommend anyone interested to review it.

1.Lf7! (2.De3(A), De4+(B), e3+(C))

1.- Lb2/La1 2.De3(A) Kxe3#

1.- d1R 2.De4+ Kxe4#

1.- d5 2.e3+ Kc4/Kd3#

1.- Lxe2 2.De3+(A)/De4+(B) Kxe3/
Kxe4#

1.- Re6 2.De4(B)/e3+(C) Kxe4/Kd3#

1.- Lg2 2.e3+(C)/De3+(A) Kd3/Kxe3#

1.- Txe2 2.Dd3+ Kxd3#

1.- Txf3 2.Txf4+ Txf4/Ke3#.

Kiitos Johanille, että hän uskoi minuun koettelemuksissani ja vastoinikäymisissäni, ja kiitos kaikille laatijoille näin hyvistä luomuksista – kukaan ei voi sanoa, että joukossa olisi ”huonoa” tehtävää. Opin paljon tämän tuomion kirjoittamisesta.

Thanks to Johan for having faith in me in my trials and tribulations and thanks to all the composers for presenting such good work – no one could say there is a "bad" problem in the bunch. I learned a lot by this judging.

Steve Dowd

Birmingham, Alabama

12. huhtikuuta 2026 / 12 april 2026

Toim. huom. Voittajatehtävä on versio, joka vahingossa jäi julkaisematta. Koska virhe ei ollut laatijoiden, olisi mielestämme kohutuutonta antaa heidän siitä kärsiä. Tuomarille ilmoitettiin versio, ikään kuin se olisi julkaistu. Pahoittelumme tästä virheestä kaikille asianosaisille.

NB The winner is a version that was accidentally left unpublished. Since the error was not the authors', we believe it would be unfair to let them suffer for it. The version was given to the judge as if it had been published. Our apologies for our mistake to everyone concerned.

Thank you, Steven, for your award!

Huomautukset tuomioon tulee lähettää kolmen kuukauden kuluessa itsemattien ensipainostoimittajalle.

Any claims against this award should be submitted within three months to the originals editor of selfmates.